

**BAKA ISTVÁN VERSEI:**

**1514**

Hol arcomat megmerítetem  
virradatkor, bedőlt a kút.  
Tükörképem most lenn, a földben,  
siratja az elhervadt falut.

Szelek pánnyváján messze kőszál  
sorsomtól elkötött lovam.  
Bűjdosni így is jó leszék már  
és Istenként asszonytalan.

De nem görbítem vissza mégsem  
az enyéremtől sáros kaszát.  
Inkább dobom a gabonába:  
hullassa termő bánatát!

Megyek toportyánnak, bokornak,  
míg embergünyám lelkemig szakad.  
Megyek — s füvekkel, fákkal megosztom  
növényvé torzult árnyamat.

## INGEMET VARRJÁK

A zivatar ezernyi túje  
kihímezi a réteket.  
Kinek készítik e palástot —  
elhagyja Isten az eget?

Vagy sebet ütnek s nemsokára  
ezer pipacsból vérzik el  
a táj? Ki öleti virágba  
viharok sortüzeivel?

Tű szaporáz — ingemet varrják;  
golyó kopog — gyilkolatam.  
De csontjaimnál is fehérebb  
esők mosdatta hólnapom.

## DAL

Ó, virradati rétek:  
átizzadt, szürke ingem,  
kiterített magányom!  
Hová vezettek engem?

A rengeteg szívébe,  
mely őzekkel dobog,  
de minden levélre  
kékfarkasok?

— Vissza az éjszakába.  
A sötét ég alatt  
te vonzolod a Holdat,  
mint vasgolyót a rab.

Igen sok fiatal kívánságának teszünk eleget, amikor most közzé bocsátjuk ifjúsági rovatumk első művészeti mellékletét. Kedvező visszhangja volt annak idején bejelentésünknek, hogy ezentúl évi hat alkalommal teret biztosítunk fiatal verselők, novellisták, képzőművészek és fotósok bemutatkozásának. Most mégis el kell mondanunk, hogy elállunk eredeti tervünkötől; csak akkor bocsátjuk közre a művészeti mellékletet, amikor megfelelő színvonalú anyag gyűlik össze hozzá.

Mértéktartóan vagyunk igényesek: célunk sem a „művészavató” — reméljük azok sem tekintik annak, akik műveinek teret adunk — csupán fórum-nyújtás.

Első mellékletünk három szerzőjének egy közös jellemzője van: mindhárman huszonöt évesek.

Baka István szekszárdi születésű. A Garay Gimnáziumban érettségizett, a szegedi József Attila Tudományegyetemen szerzett magyar-orosz szakos diplomát. Egy éve tanít a szekszárdi egészségügyi szakiskolában. Versei a Tisza-tájbán és a Körtársban olvashatók, most készül első kötete összeállítására.

Vanya György nem ismeretlen rovatumk olvasói számára: „arcképcsarnok” sorozatunk mutatta be. Bonyhádi, ott végzte a középiskolát. Ösztöndíjasként került a közgazdasági egyetemre, jelenleg a Bonyhádi Cipőgyárban dolgozik. Első elbeszélése középiskolás korában jelent meg az iskolai lapban.

Szarvas Antal Regölyben született, középiskolába Gyöngyösön járt. Jelenleg Regölyben népművelő, a művelődési házigazgatója. Fotói szerepeltek egy Gottvald Károllyal és Komáromi Zoltánnal közösen rendezett kiállításon.



**Vanya György:**

# Kölyök

Kölyök német juhász kutya volt, abból a fajtából való, amelyik mindig a gazdája körül nyargalászik.

Még negyvenötben, vagy tán negyvennégyben történt, amikor Pista bá' rátalált a határban. Talán valami tiszt hagyta el a nagy kavarodásban.

Kölyök akkor még csak tacsóknyi kutya volt, nagyokat morgott Pista bá' fütyöntgetéseire. De amikor előkerült egy darab kenyér a szalonna mellől, abbahagyta a morgást. Hátsó lábain ülve, kihegyezett fülekkel figyelt a széles otrombán nagy karimájú kalapos emberre. Aztán Pista bá' dobott neki egy darab kenyeret. Kölyök megszagolta, hosszan, sokáig, majd hirtelen bekapta, és ismét csak ült, várt kihegyezett fülekkel.

Hogy többet nem kapott, eloldalított.

... biztos távolból követte az embert, aki enni adott, de valami azt súgta neki, hogy akár mellette is mehetne, az nem bántaná.

Pista bá' csak akkor jött rá, hogy a kutya hazakísérte, amikor Andris, a fia eléje szaladt:

— Apa! Megvetted valahol? A mienk?

— Mi a fene?  
— Hát a kutya!  
— Nem vettem sehun. Jött magától.

— És Pista bá' örült: reggel enni adott neki, napközben megbújta valahol, s most este a nyomába szegődött.

— Andris! Kérj anyádtól valamit ennek a kutyának.

— Andris jött is hamarosan ki a konyhából egy csupor tejet hozott.

— Nem macska ez, he! — szólt oda az apja — csont nincs?

— Nincs.

— Andris elővette a tyúkok itatólábasát, beleöntötte a tejet és hívogatta a kutyát.

— Kutuszkám, kis kutyám, gyere ide!

Távolabba ment. A kutya átgrott a foghíjas napraforgókerítésen, gyors iramban lefetyelte a tejet, fel sem nézett, míg el nem fogyott. Pista bá' és Andris figyelték, aztán Andris megszólalt:

— Apa! Miféle kutya ez?

— Ez? Hát miféle lenne, mit tudom én. Kölyökkutya.

— És azontúl Andris Kölyöknek szólította.

Van már az egésznek vagy húsz esztendője. Andris elkezdte a háztól, megnősült. A felesége remrég örökre elment.

Itt maradt egyedül a kutyájával. Mondogatta Andris, hogy költözzön apa is hozzájuk. Negyven vannak, há' ötén is nagyon jól meglennének. De az öreg csak maradt. Innen közelebb volt a szőlő, mint a falu másik végétől, ahol a fia lakott.

Ketten jártak ki a szőlőbe. Ha nagy ritkán elment az öreg a kocsmába, oda is elkísérte Kölyök éppúgy, mint a templomba. De oda sohasem mehetett be az öreggel. Így a megszokott fa mellett várta meg a gazdáját.

Szóval, kettesben éltek. Pista bá' látta, hogy mindkettőjük fölött eljárt az idő. Ő a hetven, a kutya pedig már a húsz fölött jár. Nemsok van már vissza egyiküknek sem.

De azért minden áldott nap makacsul kapaszkodott fel a dombon, amin tuj a szőlő volt. A kutya már nem nyargalászt el tőle jobbra-balra, mint régen. Csak ment mellette, akár az árnyéka.

Most is hűségesen kísérte. Csuda jó idő volt, de az öreg már minden porcikájában érezte az ősz.

— Legfőbb ideje, hogy szüreteljünk — mondta Andrisnak, a fiának, aki a másik oldalán ballagott.

A kis Andris pedig, az unokája, meghúzogatta a kutya fülét, farkát, ami, Kölyök morgás nélkül elvisselt.

— Ne babrálj az kutyát, te. Mert még beléd kap. — így az öreg.

Pedig tudta jól, hogy Kölyök a gyerekeket nem bántja, akárhogyan is húzzák a farkát. A múlt nyáron is, hogy megdobálta a kis Demeter poronty — attól fogva meg is morogta Kölyök, de egyszer sem iramodott a gyerek után, hogy megzavarja, amikor az iskolába ment. Aztán a múlt télen, amikor a Demeter gyerek alatt beszakadt a ladományi halastó jége — éppen arra jártak — Kölyöknek még csak biztatás sem kellett, és kihozta a kisfiút a jég alól.

Az öreg csak vágta-vágta le a fűrtöket. Egyik vödör után a másikat rakta tele. Meleg volt, tűzött a nap. A szélnek jártányi ereje sem volt. Az ökörnyál tíkkadant lengedezett a tőkék között. — A fia egyre gyorsabban ért vissza az üres puttonnyal, mert mind közelebb érte a présházhoz.

Fáradtnak érezte magát, nagyon fáradtnak.

Egyedül volt. Hívogatta már a kutyát, de úgy látszik, an-

nak is elment vénségére az esze, valami vakondot kapar biztosan.

Egyszer csak szalad hozzá a kis Andris:

— Naapa!  
Megőrült az öreg, nem lesz egyedül.

— No, mit akarsz?

— A Kölyök hol van?

— Nem tudom. Szaladj keresd meg. Biztos kapar valahol.

De már megbánta, hogy elküldte. Majd előkerül az a Kölyök. Így most megint egyedül maradt a munkájával.

Nagyon fáradtnak érezte magát. Eladom a szőlőt — gondolta —, nem bírom tovább a sok vesződséget vele egyedül. Aztán — igaz is — legjobb lenne tán, ha odamennék a fiamhoz, mit kezdenék egyedül magammal, munka nélkül. Ott még valami hasznomat is vennék. Így gondolkozott, mikor jött megint az unokája.

— Naapa, én nem tudom, de úgy látom...

A gyerek nem merte kimondani. Az öreg meg nem merte sürgetni.

— Apád mit csinál? — kérdezte. De a gyerek nem válaszolt.

Hosszú csend. A gyerek törtete meg:

— Naapa! Megdöglött a...  
— Mit beszélsz?  
— Hát a Kölyök.

Az öreg tudta már, de nem akart róla tudomást szerezeni.

— Nem értem, miket beszélsz össze-vissza.

Beleakadt a kalapja a barackfa ágába.

— A mennykű beléd! — Verejtek ütötte ki az arcát. Leült. Aztán felállt, hogy elindul a kutyájához. De megint leült.

— Te gyerek, Hun van a kutya?

— A présház mögött, a bodzabokor alatt.

— Ki se várta a szüretet? — kérdezte halkán, s maga is csodálkozott, hogy éppen ez jutott eszébe.

Elfőrdelte ott, a bodza tövében. A kis Andris mondta, hogy kereszt is kéne neki. Csak biccentett, elnézve a gyerek feje fölött.

Az öreg estére nagyon elfáradt. Kiment az udvarra, megbotlott, ráloccsant a lábára valami.

A Kölyöknek rakta ki tegnap este hogy evet meg.

Mire a mustnak jó esős íze lett, az öreg Pista bának is meghúzták a lélekharangot. Lengedezett az ökörnyál, hullott a levél a fákrol és szépen sütött a nap.



HITTEL, SZARVAS ANTAL FELVÉTELE.